

ФАРМАЦЕВТИЧНА ОПІКА

СИМПТОМАТИЧНЕ ЛІКУВАННЯ БОЛЮ В ГОРЛІ

Біль в горлі є частою скаргою, з якою пацієнти звертаються за медичною допомогою. Кожен дорослий відчуває її в середньому 2-3 рази на рік. Серед основних причин появи болю в горлі можна назвати ангіну, хронічний тонзиліт, фарингіт, ларингіт.

Ангіна (гострий тонзиліт, гостре інфекційне захворювання з переважним ураженням піднебінних мигдалин) - захворювання, для якого характерний сильний біль при ковтанні, що супроводжується погіршенням загального самопочуття, підвищенням температури тіла, збільшенням шийних лімфовузлів.

Хронічний тонзиліт (запальний процес, що довгостроково протікає у піднебінних мигдаликах), в свою чергу, відрізняється такими симптомами, як відчуття чужорідного тіла в області мигдалин, першіння, неприємний запах з рота, незначний біль при ковтанні, субфебрильна температура тіла, збільшення шийних лімфовузлів.

Серед особливостей перебігу **фарингіту** (гостре або хронічне запалення слизової оболонки глотки) можна відзначити наявність таких симптомів як біль при ковтанні, більш виражена при ковтанні слини, ніж їжі.

Для **ларингіту** (запалення слизової оболонки гортані і голосових зв'язок) характерне відчуття сухості, першіння, осиплість голосу, сухий, гавкаючий кашель.

Фактори ризику:

Неінфекційні

- Вдихання парів подразнюючих речовин
- Сухе повітря (кондиціонування приміщень в літній час, центральне опалення - в зимовий)
- Перенапруження голосових зв'язок (лектори, вчителі, тренери та ін.)
- Порушення носового дихання
- Сухий кашель

Інфекційні чинники

- Бактеріальні
- Вірусні
- Грибкові
- Мікст-флора (змішана)

Загрозливі симптоми:

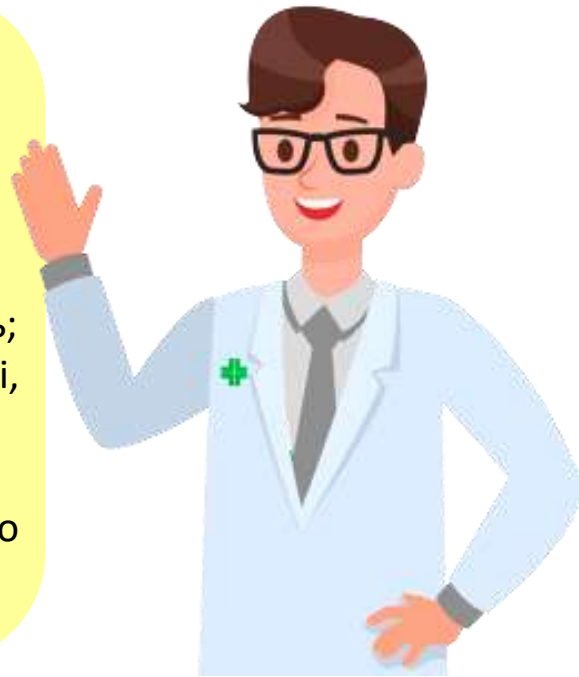
- утруднене дихання, неможливість сказати кілька слів між вдихами;
- неможливість проковтнути слину;
- різке збільшення піднебінних мигдалин, наліт або виразки на мигдалинах;
- яскраве (палаюче) почервоніння горла;
- збільшення і болісні відчуття у зоні лімфовузлів при пальпації;
- підвищення температури тіла вище 38,5 °C;
- біль в горлі, що супроводжується висипанням на шкірі;
- біль в горлі, що супроводжується сильним головним болем, болем у вухах, животі;
- біль в горлі, що супроводжується зміною кольору сечі.

При відсутності зазначених «загрозливих» симптомів допускається симптоматичне лікування.

Напрямки симптоматичного (немедикаментозного) лікування

Загальні рекомендації:

- постільний режим;
- «голосовий режим»;
- рясне тепле пиття;
- зволоження повітря;
- провітрювання і прибирання приміщень;
- обмеження прийому гострої, пряної їжі, алкогольних напоїв;
- відновлення вільного носового дихання;
- уникання паління і вдихання тютюнового диму.

Фізіотерапевтичні процедури:

- ароматичні ванни;
- інгаляції;
- світло-терапія.

Напрямки симптоматичного (медикаментозного) лікування

1. Полоскання горла антисептичними засобами.
2. Місцеве застосування антисептичних, рослинних і гомеопатичних лікарських засобів у формі таблеток для розсмоктування, льодяників, спреїв, пастилок та ін.

До складу лікарських препаратів для симптоматичного лікування болю в горлі можуть входити:

- препарати природного походження;
- місцеві анестетики;
- антисептики;
- протимікробні засоби.

Фармацевтична опіка при виборі лікарських засобів

- перед застосуванням місцевих лікарських засобів рот слід прополоскати теплою водою;
- після застосування місцевих препаратів слід утримуватися від вживання їжі та рідини: пастилок, льодяників і таблеток для розсмоктування - протягом 1-2 год., аерозолів - 3-5 хв;

- аерозолі, що містять ментол, протипоказані дітям у віці до 3 років через ризик розвитку ларингоспазму;
- особам, робота яких пов'язана з керуванням транспортними засобами та іншими механізмами, слід з обережністю застосовувати лікарські засоби, що містять спирт;

- при застосуванні препаратів, що містять антисептики і інші протимікробні засоби, слід чітко дотримуватися рекомендованої тривалості лікування (від 3 до 10 днів, в середньому не більше 5);
- при їх тривалому застосуванні можливе порушення природного мікробного балансу в ротовій порожнині та горлі;

- хворим на цукровий діабет рекомендується призначати спеціальні лікарські засоби у формі льодяників, пастилок, які не містять цукру;
- якщо протягом 2 діб біль в горлі зберігається, слід звернутися до лікаря.

Алгоритм фармацевтичної опіки

Біль в горлі виник після тривалого навантаження на голосові зв'язки або перебування в прокуреному приміщенні, вдиханні хімічних речовин?

Ні

Так

Біль в горлі виник:

- після переохолодження (і / або контакту з хворим на ГРВІ) і супроводжується іншими симптомами застуди (головний біль, риніт, лихоманка та ін.);
- при вдиханні холодного повітря?

Для полегшення стану можна порекомендувати засоби, що містять місцевий анестетик, дубильні речовини, полісахариди.

Ні

Так

Чи є у вас хронічний тонзиліт?

Ви вагітна?
(Жінкам)

Так

Так

Вам необхідно звернутися до лікаря

Чи є у вас скарги на:

- відчуття болю при ковтанні;
- виражене почервоніння горла;
- видиме збільшення піднебінних мигдалин і поява нальоту на мигдаликах;
- припухлість, болючість лімфатичних вузлів
- супутні шкіряні висипання;
- поява головного болю, болю у вухах, животі, грудній клітині;
- лихоманку (вище 39 ° C), різку загальну слабкість, нездужання, блювоту?

Так

Ні

Чи страждаєте ви на цукровий діабет?

Так

Ні

Порекомендувати спеціальні лікарські форми без вмісту цукру

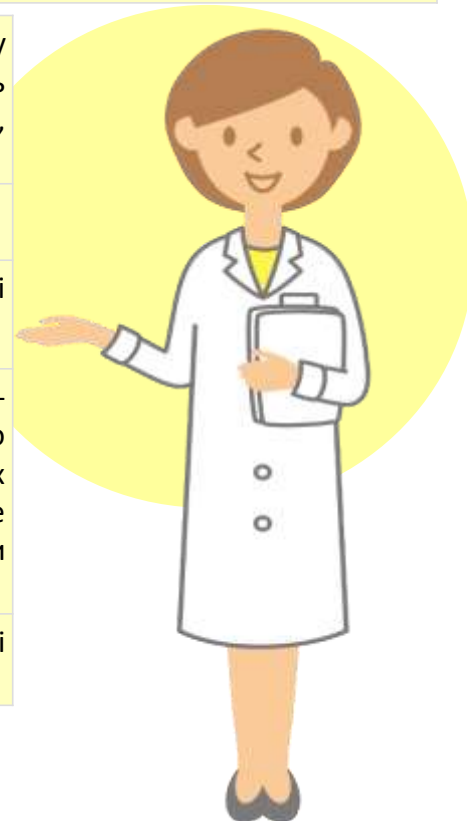
Порекомендувати засоби для симптоматичного лікування болю в горлі (таблетки, льодяники для розсмоктування, аерозолі та ін.)

Якщо через 2 доби поліпшення не відбудеться - треба звернутися до лікаря!

ОСНОВНІ РЕЧОВИНИ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В ЗАСОБАХ ДЛЯ УСУНЕННЯ БОЛЮ В ГОРЛІ

АНТИСЕПТИКИ

Амбазон	Має місцеву протимікробну (бактеріостатичну) дію
Амілметакрезол	Виявляє бактерицидну дію відносно широкого спектра грампозитивних і грамнегативних мікроорганізмів
Ацетіламініонітро-пропоксібензен	Дезінфікуючий засіб, слабка місцевоанестезуюча і дезодоруюча дія. Гальмує кашльовий і блювотний рефлекс
Біклотимол	Має антибактеріальну активність щодо стафілококів, стрептококів, мікрококів і коринебактерій. Крім антибактеріальної, має протизапальну і місцевоанестезуючу дію
Бензалконій хлорид	Виявляє бактерицидну дію відносно широкого спектра грампозитивних і грамнегативних мікроорганізмів, фунгіцидну дію на <i>Candida albicans</i>
Бензоксонію хлорид	Виявляє бактеріостатичну і бактерицидну дію проти грампозитивних і меншою мірою проти грамнегативних бактерій. Виявляє протигрибкову і слабку противірусну активність. Здатний проникати в клітини збудників інфекції
Гексетидин	Має широкий спектр антибактеріальної та протигрибкової дії. Надає тільки місцеву дію, не всмоктується і не потрапляє в кровообіг
Декаметоксін	Виявляє широкий спектр антимікробної дії, діє бактерицидно, фунгіцидно. Підвищує чутливість бактерій до антибіотиків
Декваліну хлорид	Надає бактерицидну і фунгістатичну дію. Спектр дії, включає більшість грампозитивних і грамнегативних бактерій, а також гриби і спірохети
Тимол	Чинить протимікробну і протизапальну дію
Фенол	Надає антисептичну (фунгіцидну і бактерицидну) і місцевоанестезуючу дію
Хлоргексидин	Антисептик для зовнішнього застосування. Надає швидку бактерицидну дію відносно грампозитивних і грамнегативних бактерій, трихомонад, гонококів. Не рекомендується поєднувати з препаратами йоду
Цетилпіридиній	Пригнічує ріст деяких бактерій, грибів і вірусів

МІСЦЕВІ АНЕСТЕТИКИ

Бензокаїн	Характеризується швидким настанням ефекту
Дибукан	Надає швидку місцевоанестезуючу дію. При місцевому застосуванні системна резорбція незначна
Лідокаїн	Викликає локальну анестезію, не виявляє місцеву дратівну дію
Хлорбутанол гідрат	При місцевому застосуванні має помірну антибактеріальну (антисептичну), протигрибкову, протизапальну дію, а також слабкий місцевоанестезуючий (анальгезуючий) ефект. При системному застосуванні - пригнічення центральної нервової системи (снодійну дію)

ЕФІРНІ ОЛІЇ

Олія евкаліптова	Має місцеву протизапальну і слабку антисептичну дію, слабку седативну дію
Олія анісова	Має місцеву протизапальну і слабку антисептичну дію
Олія м'яти перцевої	Основні властивості визначаються ментолом, що входять до складу олій. Володіє слабким дезодоруючим ефектом
Анетол	Антисептик природного походження, що отримується з анісової олії, потенціює антибактеріальну дію дихлорбензилового спирту
Ментол	Володіє слабкими антисептичними, анестезуючими і дезодоруючими властивостями

ПРОТИМІКРОБНІ ЗАСОБИ

Лізоциму хлорид	Природний фактор неспецифічної резистентності організму мукополісахаридної будови. Виявляє бактерицидну активність відносно грампозитивних і грамнегативних бактерій, вірусів, грибів. Має місцеву протизапальну дію
Нітрофурал (фурацилін)	Похідне нітрофурану. Виявляє бактеріостатичну дію відносно ряду грампозитивних і грамнегативних мікроорганізмів
Грамідин С	Антибіотик, що має бактеріостатичну і бактерицидну дію
Сульфаніламід розчинний (стрептоцид)	Антибактеріальний засіб з групи сульфаніламідів, що володіє бактеріостатичним ефектом
Сульфатіазол (норсульфазол)	Антибактеріальний засіб групи сульфаніламідів, що надає бактеріостатичну дію відносно грампозитивних і грамнегативних бактерій